

סוג הבחינה : בגרות, שאלון מפמ"ר בית ספרי  
מועד הבחינה : קיץ תשפ"ג, 2023  
מספר השאלון : 71284

## א ז ר ח ו ת

### שאלון מפמ"ר עולים חדשים לבתי ספר עצמאיים 2 יחידות לימוד

#### הוראות לנבחנים

א. משך הבחינה : חלק א' – שתיים וחצי  
חלק ב' – שעה וחצי

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה :

חלק א' – חובה לכלל התלמידים העולים – ישוקלל כ-80% מהציון הסופי, לבתי ספר שיבחרו  
לשתף עו"ח בהערכה בית ספרית.

|           |   |                                   |   |            |
|-----------|---|-----------------------------------|---|------------|
| פרק ראשון | — | שאלה תלוית טקסט אחת מתוך 2 (26x1) | — | 26 נקודות  |
| פרק שני   | — | שאלות ידע 3 מתוך 4 (18x3)         | — | 54 נקודות  |
| פרק שלישי | — | שאלות קצרות 2 מתוך 4 (10x2)       | — | 20 נקודות  |
| סך הכול   | — |                                   |   | 100 נקודות |

חלק ב' - חובה לבתי ספר ללא הכרה בציון שנתי, ולא לה שחרו לא לשתף את התלמיד/ה במטלת ביצוע –  
ישוקלל כ-20% מהציון הסופי של ביה"ס .

|           |   |                       |   |            |
|-----------|---|-----------------------|---|------------|
| פרק רביעי | — | 2 שאלות מתוך 4 (50x2) | — | 100 נקודות |
| סך הכול   | — |                       |   | 100 נקודות |

ג. חומר עזר מותר בשימוש : אין.

ד. הוראות מיוחדות : אין.

כתבו במחברת הבחינה בלבד, רשמו "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.  
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה ותלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

## בהצלחה!

## **השאלות**

### **פרק ראשון (26 נקודות)**

ענו על שאלה אחת מהשאלות 1-2

#### **1. מערכת המשפט**

" בית המשפט העליון , בשבתו כבית משפט גבוה לצדק , ידון בעניינים כאשר הוא רואה בהם סעד למען הצדק ואשר אינם בסמכותו של בית משפט או בית דין אחר".(סעיף 7 א' לחוק בתי המשפט תשי"ז 1957) .

- א. אילו סוגי בתי משפט קיימים במדינת ישראל? (6 נקודות)
- ב. כתבו את ההבדל בין בתי המשפט לבתי הדין? (6 נקודות)
- ג. הציגו את תפקידי בית המשפט העליון על פי הקטע ועל פי הנלמד. (6 נקודות)

#### **2. מגילת העצמאות**

קראו את הקטע שלפניכם, הלקוח מתוך מגילת העצמאות, וענו על הסעיפים א-ג שאחריו.

**" מדינת ישראל תהא פתוחה לעלייה יהודית ולקיבוץ גלויות, תשקוד על פיתוח הארץ לטובת כל תושביה, תהא מושתתת על יסודות החירות, הצדק והשלום לאור חזונו של נביאי ישראל... אנו קוראים אל העם היהודי בכל התפוצות להתלכד סביב היישוב בעלייה ובבניין ולעמוד לימינו..."**

- א. הביאו דוגמה לפעילות של המדינה למען יהודי התפוצות. (4 נקודות)
- ב. הסבירו מהי הקריאה ליהודי העולם במגילת העצמאות. וכתבו באילו דרכים מבצעים יהודי התפוצות קריאה זו? (3 נקודות)
- ג. מהו היחס שניתן לשאר בני הדתות במגילה?

### פרק שני (54 נקודות)

ענו על שלוש שאלות מהשאלות 3-6 (כל שאלה 18 נקודות)

#### 3. הדמוקרטיה

- א. כתבו את שני יסודות הדמוקרטיה והסברו אותם. (6 נק')
- ב. הדמוקרטיה נחלקת לשני סוגים: ישירה וייצוגית. הסבירו את ההבדלים ביניהם. (6 נק')
- ג. הסבירו את עקרון הדמוקרטיה "הכרעת הרוב". (6 נק')

#### 4. חסינות ח"כ

- א. הסבירו מהי חסינות, ציינו את שני סוגי חסינות חברי הכנסת (6 נקודות)
- ב. כתבו שתי זכויות נוספות שיש לחברי הכנסת מלבד החסינות. (6 נקודות)
- ג. הציגו את תהליך הסרת החסינות של חבר כנסת. (6 נקודות)

#### 5. הרשות המקומית

- א. מהן שלוש מסגרות השלטון המקומי? (6 נקודות)
- ב. כתבו שלוש דוגמאות לשיתוף הפעולה בין הרשות המקומית ובין משרדי הממשלה. (6 נקודות)
- ג. הציגו שתי דוגמאות לפעולות השלטון המקומי לביסוס חיי הדת ברשות המקומית (6 נקודות)

#### 6. הממשלה

- א. הסבירו מהי "אחריות ממשלתית" ומהי "אחריות מיניסטריאלית" (6 נקודות)
- ב. היועץ המשפטי לממשלה אחראי לשמירה על שלטון החוק- הסבירו ותנו דוגמא. (6 נקודות)
- ג. כתבו שלושה מתפקידי הממשלה. (6 נקודות)

### פרק שלישי (20 נקודות)

ענו על שתיים מהשאלות 7-10 (לכל שאלה 10 נקודות)

7. מהו מסמך הסטטוס קוו?
8. כתבו יתרון אחד וחסרון אחד של משאל עם.
9. כתבו מהם תפקידי הרבניים הראשיים וכמה שנים הם מכהנים?
10. הסבירו את המושגים קואליציה ואופוזיציה?

### פרק רביעי (100 נקודות)

#### פרק זה מיועד לתלמידים חסרי מטלת ביצוע

ענו על **שתיים** מהשאלות 11-14 (לכל שאלה 50 נקודות)  
11. **הבחירות במדינת ישראל**

ועדת הבחירות המרכזית דנה בבקשות הפסילה של מועמדים בבחירות לכנסת.

- א. כתבו שלושה מן התפקידים של ועדת הבחירות המרכזית. (10 נקודות)
- ב. הסבירו מדוע יכולה ועדת הבחירות המרכזית לפסול אדם או מפלגה להתמודד בבחירות לכנסת? (10 נקודות)
- ג. ציינו והסבירו באיזו זכות דמוקרטית פוגעת ועדת הבחירות בפסילת התמודדות לבחירות? (15 נקודות)
- ד. יש הטוענים כי מניעת האפשרות מקבוצת אנשים להירשם כמפלגה על ידי רשם המפלגות פוגע בעיקרון הדמוקרטי של שלטון העם על ידי נציגיו. הסבירו היגד זה! (15 נקודות)

#### 12. **חוקה וחוקי יסוד**

במדינת ישראל אין חוקה, אלא חוקי יסוד.

- א. מהי חוקה כתבו שניים מהיתרונות שלה. (15 נקודות)
- ב. ציינו והסבירו שני נימוקים של התומכים בכתיבת חוקה בישראל. (15 נקודות)
- ג. מדוע מתנגדת היהדות החרדית ליצירת חוקה? (10 נקודות)
- ד. הסבירו והדגימו: חוק יסוד, שריון סעיפי החוק, פסקת הגבלה. (10 נקודות)

#### 13. **המפלגות**

- א. כתבו את החשיבות של המפלגות במשטר דמוקרטי. (10 נקודות)
- ב. כתבו מדוע לכל מפלגה חייב להיות תקנון והצג מה כלול בו. (15 נקודות)
- ג. "חוק מימון המפלגות"  
(1) מה הייתה המטרה בחקיקת החוק.  
(2) מהם הזכויות שיש למפלגה המשתתפת בבחירות בעקבות חוק זה?  
(15 נקודות)
- ד. הגדירו מפלגה, רשימה, סיעה. (10 נקודות)

#### 14. **סמכויות הלכתיות, חינוך ומפעלי החסד במדינת ישראל**

- א. ציינו שמות של שתי סמכויות רוחניות בלתי רשמיות הקיימות במדינת ישראל וכתבו את חשיבותן. (16 נקודות)
- ב. הציגו שלושה ארגונים סוציאליים חרדיים במדינת ישראל. הסבירו כיצד "אזרחות טובה" באה לידי ביטוי בפעילותם של הארגונים האלה. (18 נקודות)
- ג. ציינו שם של מפעל תרבות תורני אחד ממפעלי התרבות הוותיקים ושם של אחד המיועדים לקירוב רחוקים וכתבו את הסיבה להקמתו. (16 נקודות)

#### **בהצלחה!**

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל  
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך